

Metsät ja hiiliasiat kiinnostavat – SeAMK CampusOnLine tukee jatkuvaa oppimista

31.1.2023

Ilmasto-, metsä- ja hiiliasiat ovat olleet poliittisen väännön keskiössä viime aikoina. Muun muassa EU:n energiastrategia, taksonomia, maaperädirektiivi, biodiversiteettistrategia, RED II -energiadirektiivi sekä ennallistamisasetus vaikuttavat Suomen metsien käyttöön, vaikka EU:lla ei ole omaa metsäpolitiikkaa.

Suomen noin 620 000 metsänomistajasta kaupunkilaiset omistavat metsiä aiempaa enemmän, ja suuri osa metsänomistajista on palkansaajia ja eläkeläisiä. Perinteisten maatilametsänomistajien määrä on vähentynyt, kun väki on muuttanut maalta kaupunkeihin. Toisaalta kansainväliset ja kansalliset metsärahastot ovat ostaneet aktiivisesti metsätiloja viime vuosien aikana.

Metsänomistajaksi voidaan tulla myös perinnön kautta. Alalle onkin muodostunut eräänlainen ”hupsista metsänomistajaksi” -termi, jolla tarkoitetaan sitä, että metsänomistajaksi tullaan, vaikka käytännön metsänhoito ei ole uudelle omistajalle tuttua. Tällaisessa tapauksessa olisi hyvä, jos metsänomistajille olisi tarjolla koulutusta metsään liittyvistä perusasioista.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun (SeAMK) agrologiopetuksen koulutuspäällikkö Anu Katila ehdottikin pari vuotta sitten ”Metsänomistuksen perusteet” opintojaksoa vapaavalintaiseksi opinnoiksi digitaaliseen CampusOnLine -järjestelmään. Lisäksi aloitettiin Hiilenkierto ja vähähiilinen ruokaketju- opintojakso helpottamaan hiilinieluihin ja ilmastonmuutokseen liittyvien ilmiöiden ymmärtämistä osana alkutuotantoa. Opintojaksot ovat olleet menestys, sillä molemmista opintojaksoista pyörähti käyntiin kolmannet toteutuskerrat vuoden 2023 alussa. Opintojaksoilla on ollut tähän mennessä useita kymmeniä opiskelijoita.

Suot sitovat hiiltä suojelualueella (Kuva: Risto Lauhanen).

CampusOnLine vakiinnuttanut asemansa

CampusOnLine toimii Suomen ammattikorkeakoulujen yhteisenä digitaalisena opintotarjontaportaalina. CampusOnLine on koonnut samaan järjestelmään yli 20 ammattikorkeakoulun verkko-opintojaksot (Campusonline.fi).

Opiskelijat voivat valita vapaasti ja maksuttomasti opintoja toisesta ammattikorkeakoulusta ja sisällyttää ne omiin tutkintoihinsa. CampusOnline -konsepti mahdollistaa opintojaksojen suorittamisen kokonaan verkossa. SeAMKissa opintotoimistolla on keskeinen rooli CampusOnLinessa, jolloin opettajien ja hankeväen aikaa jää varsinaiseen kurssien sisällöntuotantoon.

Kun opintojakson luennot nauhoitetaan, opiskelu voi tapahtua itselle sopivaan aikaan. Moodle-alustalle on voinut tallentaa opintojaksokuvauksen lisäksi luentomateriaalit, tehtävät, opintojakson kirjallisuuden ja nettitentit. Esimerkiksi Metsänomistuksen perusteet -opintojaksolla tai Hiilenkiertokurssilla Moodlen verkko-oppimisympäristö tarkistaa monivalintatentit automaattisesti ja antaa opiskelijalle palautteen saman tien.

Metsien luontoarvot, monikäyttö ja hiilensidonta tärkeitä

Metsänomistuksen perusteet -opintojakso toteutettiin CampusOnLinessa ensimmäisen kerran tammi-helmikuussa 2021. Saadut kokemukset olivat myönteisiä. Perinteisten metsäoppien lisäksi luonto- ja ympäristöarvot sisältyvät kokonaisuuteen, koska nämä asiat korostuvat moniarvoisessa yhteiskunnassa aiempaa enemmän. Lisäksi alan kiinteistö- ja kaavoitustietoa sisältyy opintojaksoon, kun mm. tuulivoimakysymykset askarruttavat maanomistajia.

Master-tason kursseja jatkossa?

Metsä- ja hiilikurssien opettajilla eli Juha Tiaisella, Risto Lauhasella ja Kari Laasasenaholla on monipuolista kokemusta omakohtaisesta metsänomistuksesta, mikä helpottaa opintojaksojen toteutusta. Metsäkurssitiimissä Juha Tiainen hoitaa opetuksen tietojärjestelmiä toimien pääopettajana. Kari Laasasenaholla ja Risto Lauhasella on ollut toteutuksessa hankeasiantuntijan rooli.

Molemmissa opintojaksoissa korostuu kestävän kehityksen tavoitteet. Opetuksessa on selkeä yhteys myös SeAMKin Kestävä ja vastuullinen ruoantuotanto- tutkimusryhmän toimintaan, sillä opetuksessa voidaan hyödyntää uusinta hanketietoa. Esimerkiksi Maa- ja metsätalousministeriön Nappaa hiilestä -ohjelman rahoittamat TURNEE- ja UusiSuo-hankkeet tuottavat uutta tutkimustietoa metsistä ja hiilensidonnasta. Samalla syntyy uusia oppimisympäristöjä.

Tieteellinen tutkimustieto ja sen välittäminen ammattikorkeakoulutason opetukseen mahdollistaisivat myös Master-tason CampusOnLine-opetuksen järjestämisen.

MMT Risto Lauhanen, FT Kari Laasasenaho, MMM Juha Tiainen
Seinäjoen ammattikorkeakoulu